

Conservative and sustainable use of the Oceans

Γιαννάκος Χρήστος 4130187

Νικολόπουλος Ιωάννης-Ραφαήλ 4130100

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

Στο πλαίσιο της 70ής Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, υιοθετήθηκε σε ειδική σύνοδο από τους Αρχηγούς Κρατών στις 25 Σεπτεμβρίου 2015 η Ατζέντα 2030 για την αειφόρο ανάπτυξη, με τίτλο «Μετασχηματίζοντας τον κόσμο μας». Η υιοθέτηση της Ατζέντας 2030 αποτελεί ιστορικό γεγονός για τη διεθνή κοινότητα, αφού οριοθετεί τους στόχους και τις δράσεις που τα κράτη πρέπει να αναλάβουν για τα επόμενα 15 χρόνια, σε σχέση με την αειφόρο ανάπτυξη.

Η διεθνής κοινότητα θέτει, πλέον, στο επίκεντρο των δράσεών της τις δράσεις εκείνες που θα οδηγήσουν σε ένα καλύτερο αύριο, έναν κόσμο ειρηνικό, που θα κάνει σεβαστή την αρχή προώθησης, προστασίας και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του σεβασμού της αξιοπρέπειας για όλους. Με την Ατζέντα 2030, ο άνθρωπος τίθεται πλέον στο επίκεντρο των δράσεων των κρατών όσον αφορά τους αναπτυξιακούς τους στόχους. Το ιστορικό κείμενο συνεχίζει στην πορεία που χάραξαν οι Στόχοι Ανάπτυξης της Χιλιετίας που υιοθετήθηκαν το 2000 και στοχεύει στην ανάληψη κοινών δράσεων μεταξύ των εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Στο προοίμιο της Ατζέντας αναφέρεται ότι αυτή παρέχει ένα σχέδιο δράσης για όλους τους ανθρώπους, για τον πλανήτη μας και για την ανάπτυξη σε όλα τα επίπεδα, ενδυναμώνοντας τις προσπάθειες για παγκόσμια ειρήνη, στο πλαίσιο μεγαλύτερης ελευθερίας. Η μεγαλύτερη πρόκληση για την υλοποίηση της Ατζέντας 2030 είναι η εξάλειψη της φτώχειας σε όλες της τις μορφές, συμπεριλαμβανομένης της ακραίας φτώχειας.

Η Ατζέντα 2030 για την Αειφόρο Ανάπτυξη περιλαμβάνει 17 μέτρα και 169 στόχους, που θα πρέπει να υλοποιηθούν μέχρι το 2030. Οι στόχοι και τα μέτρα αυτά είναι μεγαλεπήβολα και για την εφαρμογή τους απαιτείται η βούληση των κρατών να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων, να αντιληφθούν τις προκλήσεις που ο κόσμος

αντιμετωπίζει και να κατανοήσουν το ότι η υλοποίηση του οράματος της Ατζέντας θα επιλειτουργήσει θετικά στη δική τους βιώσιμη ανάπτυξη και στην ανάπτυξη όλων.

Τα μέτρα και οι στόχοι προσδιορίζουν τις δράσεις που θα πρέπει να αναληφθούν σε διάφορους τομείς, όπως τον άνθρωπο, τον πλανήτη, την ειρήνη, την ευημερία και τη συνεργασία. Για τους ανθρώπους, οι δράσεις στοχεύουν στην εξάλειψη της φτώχειας και της πείνας, και στη διασφάλιση της αρχής ότι όλοι οι άνθρωποι θα πρέπει να απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους σε ένα ασφαλές και υγιές περιβάλλον. Ο πλανήτης μας θα πρέπει να προστατευτεί από την περιβαλλοντική υποβάθμιση, μέσω της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης στους τομείς της κατανάλωσης και της παραγωγής και της αξιοποίησης των φυσικών του πόρων, ούτως ώστε να μπορεί να στηρίξει τις ανάγκες της παρούσας γενιάς αλλά και των μελλοντικών γενεών. Η ευημερία όλων μπορεί να εξασφαλιστεί μέσω της αρμονικής ανάπτυξης της οικονομίας, της κοινωνίας και της τεχνολογίας σε σχέση με το περιβάλλον. Για την επίτευξη των πιο πάνω απαιτούνται συνθήκες ειρήνης, όπου ο καθένας μπορεί να εκπληρώσει τις προοπτικές του μέσα από συνθήκες ασφάλειας - όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, δεν μπορεί να υπάρξει βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς ειρήνη και δεν μπορεί να υπάρξει ειρήνη χωρίς βιώσιμη ανάπτυξη.

Τα μέτρα και οι στόχοι της Ατζέντας 2030 απαιτούν μια νέα παγκόσμια συνεργασία για την αειφόρο ανάπτυξη. Κατά τη διάρκεια της παρέμβασης του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη στην ειδική σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, τονίστηκε ακριβώς αυτή η αδήριτη ανάγκη. Η Κύπρος συμμετείχε ενεργά στην ανάπτυξη των μέτρων και των στόχων που περιλαμβάνονται στην Ατζέντα 2030, σε συνεργασία με τη Σιγκαπούρη και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Το πρόγραμμα των δράσεων της Ατζέντας 2030 είναι ιδιαίτερα φιλόδοξο και απαραίτητο για ένα καλύτερο αύριο, με σεβασμό στον άνθρωπο και τον πλανήτη μας.

Οι στόχοι που τέθηκαν ήταν οι εξής:

- 1)Εξάλειψη της φτώχειας παντού και σε όλες τις μορφές της
- 2)Εξάλειψη της πείνας, διατροφική ασφάλεια και καλύτερη διατροφή, προώθηση της βιώσιμης γεωργίας
- 3)Υγεία κα ευημερία για όλους και σε κάθε ηλικία
- 4)Καθολική, ισότιμη και ποιοτική εκπαίδευση και προώθηση ευκαιριών δια βίου μάθησης για όλους
- 5)Ισότητα των φύλων και χειραφέτηση όλων των γυναικών και των κοριτσιών
- 6)Διαθεσιμότητα και βιώσιμη διαχείριση του νερού, πρόσβαση σε συνθήκες υγιεινής για όλους
- 7)Καθολική πρόσβαση σε φτηνές, αξιόπιστες, βιώσιμες και σύγχρονες μορφές ενέργειας
- 8)Διαρκής, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη, πλήρης και παραγωγική απασχόληση και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας για όλους.
- 9)Ανθεκτικές υποδομές, καθολική και βιώσιμη εκβιομηχάνιση, ενίσχυση της καινοτομίας
- 10)Μείωση της ανισότητας στο εσωτερικό και ανάμεσα στα κράτη
- 11)Μετατροπή των πόλεων και των ανθρώπινων οικισμών σε χώρους δίχως αποκλεισμούς, ασφαλείς, ανθεκτικούς και βιώσιμους
- 12)Βιώσιμες μέθοδοι παραγωγής και κατανάλωσης
- 13)Ανάληψη άμεσης δράσης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της

14) Διατήρηση και βιώσιμη χρήση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων με στόχο την βιώσιμη ανάπτυξη

15) Προστασία, αποκατάσταση και προώθηση της βιώσιμης χρήσης των χερσαίων οικοσυστημάτων, βιώσιμη διαχείριση των δασών, αντιμετώπιση της ερημοποίησης και αναστολή της υποβάθμισης του εδάφους και της απώλειας της βιοποικιλότητας

16) Προώθηση ειρηνικών κοινωνιών δίχως αποκλεισμούς με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη, παροχή καθολικής πρόσβασης στη δικαιοσύνη και οικοδόμηση αποτελεσματικών, αξιόπιστων και συμμετοχικών θεσμών σε όλα τα επίπεδα

17) Ενίσχυση των μέσων εφαρμογής και ανανέωση της παγκόσμιας συμμαχίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη

Το θέμα που μας απασχόλησε ήταν σχετικά με τη διατήρηση και βιώσιμη χρήση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων με στόχο την βιώσιμη ανάπτυξη

Έχοντας κοινή θέληση, η προστασία και διατήρηση των υδάτινων πόρων και της υδάτινης ζωής είναι απλή. Το μόνο φυσικό πρόβλημα, ο μόνος φυσικός εχθρός είμαστε εμείς οι άνθρωποι. Αν όλοι μαζί συνεργαστούμε άμεσα, πολίτες και πολιτικοί θα μπορέσουμε να σώσουμε τις ζωές χιλιάδων υδρόβιων οργανισμών που βρίσκονται σε κίνδυνο. Δυστυχώς όλα τα προβλήματα δε θα μπορούσαν να απαριθμηθούν σε λίγες σελίδες γι' αυτό θα γίνει αναφορά στα προβλήματα που χρειάζονται άμεσα λύση. Το πρώτο θα μπορούσε να θεωρηθεί το ακατάσχετο ψάρεμα. Οι άνθρωποι ψαρεύουν περισσότερο απ' ό,τι μπορεί το οικοσύστημα να "αντέξει". Δηλαδή, ο αριθμός των αλιευμένων ψαριών είναι δυο έως και τρεις φορές μεγαλύτερος από εκείνον που μπορεί να αντικατασταθεί από τους υπόλοιπους υδάτινους οργανισμούς (ψάρια καθώς και θηλαστικά όπως τα δελφίνια, οι θαλάσσιες χελώνες και φώκιες επηρεάζονται από την ακαταλόγιστη αλιεία). Εν συνεχεία, θα μπορούσε να γίνει αναφορά στο πρόβλημα του οικοδομικού οργανισμού στις παράκτιες περιοχές. Ενώ οι παραθαλάσσιες περιοχές είναι από τις πιο παραγωγικές και βιοποικίλλες περιοχές στον πλανήτη είναι ταυτόχρονα και από τις πιο πυκνοκατοικημένες. Ο οικοδομικός οργανισμός μπορεί να φέρνει πιο κοντά τους ανθρώπους

στην θάλασσα και αποφέρει στους επιχειρηματίες περισσότερα χρήματα αλλά υποδομές όπως εργοστάσια, τεχνητά λιμάνια, αεροδρόμια πλήττουν και θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή των υδροβίων οργανισμών και των υδροβιότοπων. Θαλάσσια λιβάδια και μακρόβια δάση έχουν καταστραφεί για να δημιουργηθούν νέες τουριστικές επιχειρήσεις, αποβάθρες χτίζονται πάνω σε κοραλλιογενείς υφάλους ενώ οι φωλιές πολλών ζώων όπως οι φωλιές των θαλάσσιων χελωνών καταπατούνται από το τεράστιο και πολλές φορές ασυνείδητο αριθμό τουριστών που κατακλύζουν τις οργανωμένες παραλίες.

Η αλλαγή κλίματος είναι άλλος ένας κίνδυνος που έρχεται να προστεθεί στη λίστα με εκείνους που έχουν ήδη να αντιμετωπίσουν οι θαλάσσιοι οργανισμοί ή αρθρώποδα στην εποχή της αναπαραγωγικής διαδικασίας. Η διαδικασία της αναπαραγωγής μπορεί δηλαδή να μην επιτευχθεί, να υπάρχει διαστρέβλωση της φυλετικής αναλογίας καθώς και θέμα επιβίωσης πολλών ειδών όπως οι φώκιες και οι θαλάσσιοι ελέφαντες. Τέλος, θα πρέπει αν ασκηθεί έντονη κριτική στις δραστηριότητες που έχουν σχέση με το πετρέλαιο, τη βενζίνη και όποια άλλη δραστηριότητα που συνδέεται με την έρευνα, τη μεταφορά και τη γεώτρηση που είναι ικανές να πλήξουν ευαίσθητες θαλάσσιες περιοχές και είδη. Η γεώτρηση και η αναζήτηση πετρελαίου και βενζίνης επιτρέπονται κοντά και μέσα σε ΜΡΑΣ (προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές). Παρ' όλα αυτά η WWF καθώς και άλλοι οικολογικοί οργανισμοί ισχυρίζονται ότι πολλές φορές οι επιχειρήσεις δεν τηρούν τους κανόνες για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και αυτό παρατηρείται κυρίως σε αναπτυσσόμενες χώρες. Η ιδέα για απαγόρευση αυτής της δραστηριότητας εντός των ΜΡΑΣ είναι μάλλον κακή ιδέα γιατί οι ΜΡΑΣ αντιστοιχούν σε λιγότερο από 1% των ωκεανών της Γής. Σε περίπτωση ατυχήματος η καταστροφή μιας μονάδας γεώτρησης και αναζήτησης πετρελαίου ή βενζίνης (πετρελαιοφόρα, θαλάσσιες εργοστασιακές εγκαταστάσεις εκτός ΜΡΑΣ θα είχε ακόμα σοβαρότερες συνέπειες για τους υδάτινους οργανισμούς.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

Προκειμένου οι παραπάνω στόχοι να υλοποιηθούν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζεται η λεγόμενη στρατηγική της <<Γαλάζιας Ανάπτυξης>> .

"Γαλάζια Ανάπτυξη" είναι η μακροπρόθεσμη στρατηγική για τη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης του θαλάσσιου και ναυτιλιακού τομέα. Η στρατηγική αυτή αναγνωρίζει ότι οι θάλασσες και οι ωκεανοί είναι μοχλοί της ευρωπαϊκής οικονομίας, με μεγάλο δυναμικό για καινοτομία και ανάπτυξη. Αποτελεί τη συμβολή της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής "Ευρώπη 2020" για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Η "γαλάζια" οικονομία αντιπροσωπεύει 5,4 εκατομμύρια θέσεις εργασίας και ακαθάριστη προστιθέμενη αξία σχεδόν 500 δισ. ετησίως. Υπάρχει, όμως, δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης σε ορισμένους τομείς που επισημαίνονται στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής.

Η στρατηγική "Γαλάζια Ανάπτυξη" αποτελείται από τρεις συνιστώσες:

1. Συγκεκριμένα μέτρα ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής

A) γνώσεις για τη θάλασσα:

Οι "Γνώσεις για τη θάλασσα 2020" συγκεντρώνουν θαλάσσια δεδομένα από διάφορες πηγές προκειμένου:

- να διευκολυνθεί η πρόσβαση του κλάδου, των δημόσιων αρχών και των ερευνητών σε τέτοια δεδομένα, και να αξιοποιηθούν αυτά καλύτερα για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών·
- να βελτιωθούν οι γνώσεις μας για τη συμπεριφορά των θαλασσών.

Γιατί χρειάζεται να αναληφθεί δράση σε επίπεδο ΕΕ;

Τα δεδομένα που συλλέγουν τα κράτη μέλη δεν αντιμετωπίζουν τις θάλασσες ως ένα παγκόσμιο σύνολο με αλληλοσυνδεόμενα χαρακτηριστικά, όπως, μεταβαλλόμενους ανέμους, εποχικά ρεύματα και μεταναστευτικά είδη· για το λόγο αυτό, η ανάλυση σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι αναγκαία.

Η ΕΕ έχει αναλάβει την ενσωμάτωση διάφορων εθνικών και τοπικών συστημάτων σε ένα συνεκτικό σύνολο. Οι σαφείς εξουσίες της σε τομείς όπως η αλιεία, το περιβάλλον, οι μεταφορές, η έρευνα, οι επιχειρήσεις και η βιομηχανία, της δίνουν τη δυνατότητα να χρηματοδοτεί και να νομοθετεί στο πλαίσιο της ανακοίνωσης "Γνώσεις για τη θάλασσα 2020".

Πώς λειτουργεί στην πράξη;

Μέσω των ιστοσελίδων που διαθέτει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Θαλάσσιων Παρατηρήσεων και Δεδομένων (EMODNET), μηχανικοί και επιστήμονες μπορούν να ανατρέχουν σε δεδομένα για μια συγκεκριμένη θαλάσσια λεκάνη, και να τηλεφορτώνουν αρχικές παρατηρήσεις αλλά και τελικά αποτελέσματα, όπως ψηφιακά μοντέλα εδάφους, κατανομές ιζημάτων και θαλάσσια ενδιαιτήματα. Τα οφέλη από την καλύτερη πρόσβαση στα δεδομένα περιγράφονται μέσω παραδειγμάτων περιπτωσιολογικών μελετών:

- ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ 1: Υπεράκτια υδατοκαλλιέργεια: Νέος σχεδιασμός θαλάσσιων κλωβών
- ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ 2: Προστασία από τη διάβρωση των ακτών
- ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ 3: Προστασία καλωδίων για υπεράκτια αιολικά πάρκα
- ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ 4: Υδρογραφικά δεδομένα για τη βελτιστοποίηση των οδών ναυσιπλοΐας

Β) θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός:

Πρόκειται για τον σχεδιασμό του χρόνου και του τύπου άσκησης ανθρώπινων δραστηριοτήτων στη θάλασσα, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και η βιωσιμότητά τους στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Κατά τη διαδικασία αυτή, όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη συνεργάζονται με διαφάνεια με στόχο τον σχεδιασμό των θαλάσσιων δραστηριοτήτων.

Τον Ιούλιο 2014, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν νομοθεσία σχετικά με τη δημιουργία ενός κοινού πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό στην Ευρώπη. Αν και κάθε χώρα της ΕΕ θα είναι ελεύθερη να σχεδιάζει τις θαλάσσιες δραστηριότητές της, θα εξασφαλίζεται, χάρη στον καθορισμό ελάχιστων κοινών απαιτήσεων η συνοχή του σχεδιασμού σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, όσον αφορά τις κοινές θάλασσες.

Γιατί χρειάζονται κανόνες σε επίπεδο ΕΕ για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό;

Ο ανταγωνισμός που επικρατεί στον θαλάσσιο χώρο, όσον αφορά τις εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις υδατοκαλλιέργειες και άλλους τομείς οικονομικής ανάπτυξης, δείχνει ότι απαιτείται μια αποτελεσματική διαχείριση ώστε να αποφευχθούν πιθανές συγκρούσεις και να δημιουργηθούν συνέργειες μεταξύ των διάφορων δραστηριοτήτων.

Ποια είναι τα οφέλη του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού;

Με τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό επιτυγχάνουμε:

- Περιορισμό των συγκρούσεων μεταξύ τομέων και δημιουργία συνεργειών μεταξύ διάφορων δραστηριοτήτων.
- Ενθάρρυνση των επενδύσεων με τη διασφάλιση προβλεψιμότητας, διαφάνειας και σαφέστερων κανόνων. Έτσι θα δοθεί ώθηση στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των δικτύων, θα καθοριστούν Προστατευόμενες Θαλάσσιες

Περιοχές και θα διευκολυνθούν οι επενδύσεις που αφορούν το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο.

- Ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ εθνικών διοικήσεων, μέσω της εφαρμογής ενιαίου μηχανισμού για την ισόρροπη ανάπτυξη διάφορων θαλάσσιων δραστηριοτήτων. Με τον τρόπο αυτό θα απλουστευθούν οι διαδικασίες και θα μειωθεί το κόστος.
- Αύξηση της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ χωρών της ΕΕ, όσον αφορά τα καλώδια, τους αγωγούς, τις θαλάσσιες οδούς, τις αιολικές εγκαταστάσεις, κ.λπ.
- Προστασία του περιβάλλοντος μέσω της έγκαιρης εκτίμησης του αντίκτυπου και των δυνατοτήτων πολλαπλής χρήσης του χώρου.

Γ) ολοκληρωμένη θαλάσσια επιτήρηση:

Η ολοκληρωμένη θαλάσσια επιτήρηση παρέχει μεθόδους ανταλλαγής πληροφοριών και δεδομένων μεταξύ των αρχών που ενδιαφέρονται για τη θαλάσσια επιτήρηση, ή που συμμετέχουν ενεργά σε αυτήν. Η ανταλλαγή δεδομένων καθιστά την επιτήρηση οικονομικότερη και αποτελεσματικότερη.

Σήμερα, οι αρχές της ΕΕ και οι εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για διάφορες πτυχές της επιτήρησης, όπως οι συνοριακοί έλεγχοι, η ασφάλεια και η προστασία, οι αλιευτικοί έλεγχοι, τα τελωνεία, το περιβάλλον ή η άμυνα, συλλέγουν χωριστά τα δεδομένα και συνήθως δεν τα ανταλλάσσουν μεταξύ τους, με αποτέλεσμα τα ίδια δεδομένα να συλλέγονται ενδεχομένως πολλές φορές.

2. Στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες με στόχο να διασφαλιστεί ο πλέον κατάλληλος συνδυασμός μέτρων προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης, τα οποία λαμβάνουν υπόψη τοπικούς κλιματικούς, ωκεανογραφικούς, οικονομικούς, πολιτιστικούς και κοινωνικούς παράγοντες

3. Στοχευμένη προσέγγιση για συγκεκριμένες δραστηριότητες:

- α. υδατοκαλλιέργεια
- β. παράκτιος τουρισμός
- γ. θαλάσσια βιοτεχνολογία
- δ. ωκεάνια ενέργεια
- ε. εκμετάλλευση κοιτασμάτων του θαλάσσιου βυθού

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΣΕ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε.

Αφού έγινε αναφορά σχετικά με την Ευρώπη και την δράση της πάνω στα θέματα προφύλαξης και διατήρησης του υδρόβιου πλούτου, θα ήταν συνετό να γίνει χαρακτηριστική αναφορά προβλημάτων καθώς και σχεδίων αντιμετώπισης τους από διάφορες χώρες της Ευρώπης. Σχεδόν όλα τα παρακάτω παραδείγματα δείχνουν τα κοινά εμπόδια που έχουν να αντιμετωπίσουν οι χώρες της Ε.Ε. για την διαφύλαξη υδρόβιων οργανισμών (όπως η χελώνα καρέτα-καρέτα ή η μεσογειακή φώκια) αλλά υποδεικνύουν και ιδέες τις οποίες μπορεί να υιοθετήσει για την γρηγορότερη εκπλήρωση των στόχων και των αναγκών στο άμεσο μέλλον.

Το 2015 στη Σουηδία αποφασίστηκαν νέα μέτρα που περιορίζουν την ακατάσχετη αλιεία και πιο συγκεκριμένα προστατεύουν τις ευαίσθητες υδάτινες περιοχές της Σουηδίας. Τα μέτρα περιορίζουν το αλόγιστο ψάρεμα γαρίδας και είναι σημαντικά για ώστε να μείνουν τα θαλάσσια είδη αβλαβή όπως χαρακτηριστικά είχε αναφέρει και ο Martin Rydgren αναλυτής του στο σουηδικό κυβερνητικό τμήμα διαχείρισης του θαλάσσιου και του γλυκού νερού (SwAM).

Τα μέτρα αφορούν το θαλάσσιο εθνικό πάρκο Kosterhavet, το μοναδικό στη Σουηδία το οποίο είναι Natura 2000 τοποθεσία και αποτελεί σημείο

φυσικού πλούτου. Σε αυτό κατοικούν 200 από τα 4300 θαλάσσια ασπόνδυλα ,που μόνο στο Kosterhavet υπάρχουν. Σήμερα το ψάρεμα γαρίδας δεν είναι εφικτό σε 6 σημεία της περιοχής και γίνονται συζητήσεις για να απαγορευτούν και άλλα 5 σημεία.

Ο κανονισμός απαιτεί την απόκτηση ειδικής άδειας από όποιον επιθυμεί να αλιεύσει γαρίδες. Όποιος επιθυμεί να αποκτήσει την ειδική άδεια ψαρέματος θα πρέπει πρώτα να παρακολουθήσει ένα σεμινάριο που θα τονίζονται οι νέοι κανονισμοί και η αξία αυτών των υδάτινων περιοχών.

Επιπλέον, το ψάρεμα θα επιτρέπεται μόνο σε πλοία που θα έχουν εγκατεστημένο Χάρτη Πραγματικού Χρόνου (AIS). Ο AIS μπορεί να “αναγνωρίσει” το πλοίο και να καταγράφει τις κινήσεις του σε πραγματικό χρόνο. Με αυτό τον τρόπο θα διαφυλάσσονται οι απαγορευμένες περιοχές από κάθε εγχείρημα παράνομης αλίευσης γαρίδας.

Στη Νορβηγία το 2011 τέθηκε σε εφαρμογή Το Σχέδιο Παρακολούθησης της Βιοποικιλότητας της Αρκτικής Θάλασσας το οποίο είναι το 1ο από τα 4 παν-αρκτικά μακροπρόθεσμα σχέδια για την έλεγχο και την παρακολούθηση της βιοποικιλότητας .

Την ανάπτυξη του σχεδίου ηγήθηκε η Νορβηγία σε συνεργασία με τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και ήταν το αποτέλεσμα εκτενών διαλόγων και συσκέψεων ειδικών από τα κράτη του Αρκτικού κύκλου, μόνιμων συμμετεχόντων και άλλων ομάδων του Αρκτικού Συμβουλίου.

Το σχέδιο αναγνωρίζει 8 AMAs (Αρκτικές Θαλάσσιες Περιοχές) και FECs (Κεντρικά Στοιχεία του Οικοσυστήματος) με σκοπό να ελέγξει τα διάφορα τροφικά επίπεδα κάνοντας χρήση συγκεκριμένων παραμέτρων ,μεθοδολογιών ,δεικτών καθώς και δειγματοληψία σχεδίων και ανάκτηση πληροφοριών μέσω ειδικών προγραμμάτων ελέγχου της βιοποικιλότητας. Ανάμεσα στις προτεραιότητες του CMBP είναι η ανάπτυξη σχεδίου και χρονοδιαγράμματος για να ξεκινήσει η διαδικασία εγγραφής της επίσημης αναφοράς σχετικά με τη

βιοποικιλότητα. Επίσης η συνεχής δράση για συλλογή, αναζήτηση και ενσωμάτωση σετ πληροφοριών που θα συνεισφέρουν στην Υπηρεσία Πληροφοριών Σχετικά με την Αρκτική Βιοποικιλότητα καθώς και ανακάλυψη τρόπων για την αξιοποίηση της Παραδοσιακής Οικολογικής Γνώσης (Traditional Ecological Knowledge). Ταυτόχρονα να υπάρχει έντονη συνεισφορά σε παγκόσμια και εθνικά συνέδρια και συσκέψεις όπως το Συνέδριο της Βιολογικής Ποικιλότητας, το Δίκτυο Ομάδων Παρατήρησης της Γεωποικιλότητας κ.α. όπως και συνεχής ενημέρωση συμμετεχόντων και πολιτών σχετικά με τη σημασία του σχεδίου CBMP.

Στην Ιταλία τον Οκτώβριο του 2013 τέθηκε σε εφαρμογή το project "Caretta Calabria". Η νότια ακτή της Ιωνικής Καλαβρίας θεωρείται το βασικό σημείο που οι καρέτα-καρέτα χελώνες χτίζουν τις φωλιές τους, υπολογίζοντας ότι ο αριθμός εκεί φτάνει το 60% των εθνικών φωλιών.

Αυτός ο μικρός αλλά σημαντικός αριθμός του πληθυσμού των χελωνών ο οποίος παρουσιάζει μία μιτοχονδριακή ποικιλομορφία, απειλείται από την ανθρώπινη παρουσία (οχήματα off-road, η αύξηση των πηγών τεχνητού φωτισμού) και την διαχείριση των παραλιών για τουριστικούς σκοπούς όπως η κατασκευή τεχνητών λιμανιών και ο καθαρισμός παραλιών και η ετήσια μηχανική ισοπέδωση τους.

Επίσης η θαλάσσια περιοχή εκτός των ακτών που χτίζουν οι καρέτα-καρέτα τις φωλιές τους, αποτελεί σημαντικό μέρος τροφοδότησης των μεγάλων και μικρών ανήλικων χελωνών που προέρχονται από όλους τους οικισμούς της Μεσογείου. Το bycatch δηλαδή το φαινόμενο των παρεπίμπτων αλιευμάτων παρατηρείται έντονα στο ψάρεμα με παραγάδια και αποτελεί άλλο μια απειλή για τη ζωή των χελωνοειδών.

Το project έχει ως σκοπό να επισημάνει τις απειλές που προκύπτουν και στη στεριά και στη θάλασσα και να προτείνει μια προσέγγιση μεταξύ των ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων που συμμετέχουν που θα καλύπτει καταλλήλως όλα τα σημεία στα οποία οι παραπάνω πρέπει να εστιάσουν καθώς και στα διάφορα στάδια ζωής των χελωνοειδών.

Μερικά από τα σημεία εστίασης είναι:

Η αποκατάσταση και συντήρηση των 4 σημαντικότερων τοποθεσιών φωλιάσματος, ο περιορισμός της αλιείας με παραγάδια που κατακλύζουν τις θαλάσσιες περιοχές εκτός των τοποθεσιών φωλιάσματος, αναθεώρηση των Natura 2000 τοποθεσιών αλλά και δυναμική διαχείριση της παράκτιας ζώνης για την προστασία των χελωνών (και των λοιπών υδρόβιων οργανισμών) στις Natura sites και ενημέρωση των Σχεδίων Διαχείρισης, υιοθέτηση Πλάνου Δράσης από τις παράκτιες αρχές της Καλαβρίας για την καλύτερη εκπλήρωση της συντήρησης/διατήρησης των ακτών που βρέχονται από το Ιόνιο Πέλαγος.

Στην Μεγάλη Βρετανία το 2013 ένα από τα πιο ενδιαφέροντα project που ανακοίνωσε το defra (department of environment food and rural affairs) ήταν εκείνο που σχετίζεται με την προστασία των καρχαριών και των σαλαχιών. Υπάρχει μεγάλος κίνδυνος εξαφάνισης αυτών κυρίως γιατί τα ελασμοβράγχια ωριμάζουν πολύ αργά και περνάει μεγάλο διάστημα για να φτάσουν στην περίοδο αναπαραγωγής αλλά και γιατί η αεικίνητη φύση τους τα κάνει πολλές φορές να ξεπερνάνε τα σύνορα κάνοντας τον έλεγχο τους αρκετά δύσκολο. Μια σειρά από μέτρα που αποσκοπούν στην καλύτερη προστασία αυτών των ειδών αναπτύχθηκε από το Βιομηχανία Αλίευσης και αντικατοπτρίζουν τις προσπάθειες που γίνονται στις θαλάσσιες περιοχές της Μεγάλης Βρετανίας για ένα βιώσιμο/αειφόρο τρόπο αλίευσης. Μερικούς από τους επιτυχημένους στόχους του project αφορούν α) την δημιουργία ομάδων που θα ασχολούνται αποκλειστικά με τα θέματα των ελασμοβραγχίων και θα οδηγεί σε καλύτερη επικοινωνία των διαφόρων τομέων (βιομηχανίες, εξωτερική πολιτική, παράκτιες αρχές κ.λπ.) β) προστασία των ελασμοβραγχίων από εθελοντικά κλειστές προ το κοινό περιοχές γ) στενή συνεργασία με τον Συνεταιρισμό Αλιευτικής Επιστήμης για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην κατανόηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα θαλάσσια είδη και πιθανών λύσεων ε) αθέτηση περιορισμών στο εμπόριο των καρχαριοειδών και εξάλειψη του παράνομου ψαρέματος ελασμοβραγχίων.

Στην Φινλανδία το 2013 δημιουργήθηκε ένα project σχετικά με την προστασία της Saïmaa ringed φώκιας. Ο αριθμός δυστυχώς του είδους έχει μειωθεί στις 300 -310 σε όλο τον κόσμο. Η φώκια saïmaa ringed έχει θεωρηθεί ότι ανήκει στην κατηγορία Critically endangered από την ένωση Διεθνούς Ένωση Προστασίας της Φύσης (IUCN). Το project θα έχει ως σκοπό να μειώσει τις κύριες απειλές που αντιμετωπίζουν οι φώκιες. Κατά τη διάρκεια και μέχρι το τέλος του project η κυβέρνηση έχει ως στόχο:

Να μειωθεί το πιάσιμο φωκιών από παραγάδια και να αναπτυχθούν κατάλληλες μέθοδοι αλίευσης που ταυτόχρονα θα είναι φιλικές προς τις φώκιες και θα βασίζονται στα νέα κυβερνητικά μέτρα-Πάνω από 500 συμβατικά δίχτυα θα αντικατασταθούν με ειδικά δίχτυα κατάλληλα για ασφαλή αλίευση ενώ οι 3000 παλιές παγίδες ψαριών θα ανακατασκευαστούν για να μην αποτελούν κίνδυνο για τις φώκιες. Να αναπτυχθούν μέθοδοι που θα θέτουν 18900 εκτάρια ως προστατευόμενη περιοχή με ειδικές σημάσεις που αφορούν τους πολίτες ενώ 300 εκτάρια γης και 600 εκτάρια νερού θα αξιοποιηθούν για να δημιουργηθούν σωροί χιονιού οι οποίοι θα προστατεύουν τις φωλιές των φωκιών. Τέλος το project περιλαμβάνει ενημέρωση έως και 106000 παιδιών καθώς και δίκτυο ακτιβιστών (έως και 550 συμμετέχοντες) που θα συντελέσουν στην προφύλαξη και την ομαλή ανάπτυξη των saïmaa ringed φώκεων βάσει συγκεκριμένων σχεδίων δράσης και συντήρησης.